

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ ဒုတိယတရားသူကြီးချုပ် ဦးသိန်းစိုး၊
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးမြင့်သိန်းနှင့်
ဦးချစ်လွင်တို့၏ရှေ့တွင်

ဒေါ်ဝင်းဝင်းမြ

နှင့်

ဒေါ်မိမိဟန်*

ငြင်းချက်ထုတ်ရန် သမ္မာန်စာ အတည်ဖြစ်လျက်နှင့်
တရားပြိုင်ရုံးသို့ လာရောက်ခြင်း မရှိ၍ တစ်ဖက်သတ်
စစ်ဆေးခဲ့သော အမှုတွင် တရားလိုသည် မိမိတောင်း
ဆိုသော သက်သာခွင့် ရထိုက်ကြောင်း အခိုင်အမာ
သက်သေထင်ရှားပြသရန် လိုအပ်ခြင်း ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၉ နည်းဥပဒေ ၆ (၁)
အရ သမ္မာန်စာကို နည်းလမ်းတကျ ချအပ်ပြီး ဖြစ်လျက်နှင့် တရားပြိုင်
သို့မဟုတ် တရားပြိုင်များ မလာမရောက် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့်
တစ်ဖက်သတ် ကြားနာစစ်ဆေးခဲ့သော မှုခင်းများတွင်ဖြစ်စေ၊
အမိန့် ၁၂ နည်းဥပဒေ ၆ အရ ဝန်ခံချေလွှာ တင်သွင်းသော်လည်း
တရားရုံးက သက်သေခံချက်များ ရယူစစ်ဆေး ကြားနာခဲ့သော
မှုခင်းများတွင်ဖြစ်စေ တရားလို သို့မဟုတ် တရားလိုများသည် မိမိတို့
တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့် ရထိုက်ကြောင်း အခိုင်အမာ ပြဆိုရန်

* ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၁။

+ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၈ တွင်
ချမှတ်သော ၁၄-၅-၀၈ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်
(မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို အထူးအယူခံမှု။

အတွက် လိုအပ်သော လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စာရွက်စာတမ်း သက်သေခံချက် များဖြင့် သက်သေထင်ရှား ပြသနိုင်ရန်လိုအပ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ သက်သေထင်ရှား ပြသနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိလျှင် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်များကို တရားရုံးများက ခွင့်ပြုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးမြင့်ဆွေ၊
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ကိုယ်တိုင် (မလာ)

မကွေးတိုင်းတရားရုံး၏ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၁ တွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ဝင်းဝင်းမြက အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်မိမိဟန်အပေါ် ချေးငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ငှားရမ်းသုံးစွဲထားသော ရွှေထည်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ၁၆ မျိုးခန့်၏ ခန့်မှန်းတန်ဖိုး ကျပ်သိန်း ၁၈၀ နှစ်ရပ်ပေါင်း ကျပ် ၂၀၆ သိန်း ရလို့မူ စွဲဆိုရာ ပလပ်ခံရသည်။ ဒေါ်ဝင်းဝင်းမြက တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး) ၏ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၃၈/၂၀၀၈ ကို တင်သွင်းသော်လည်း အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ချေ။ ထိုအခါ ဒေါ်ဝင်းဝင်းမြက တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး) ၏ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) အမှတ်. ၁၃၇/၂၀၀၈ ကို တင်သွင်းခဲ့ရာ အောက်ပါပြဿနာကို အထူးအယူခံ ခုံရုံးဖြင့် စီရင် ဆုံးဖြတ်ရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည် -

“ တရားပြိုင်က တရားလိုထံမှ ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ရွှေထည်များကို အကြိမ်ကြိမ်ငှားရမ်း သုံးစွဲသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း ယနေ့တိုင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း မရှိသေး ကြောင့် ၂၅-၁-၂၀၀၆ ရက်စွဲပါ ကတိဝန်ခံချက်(သက်သေခံ - c) တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး ဝန်ခံထားပါလျက် တရားရုံးချုပ်

၂၀၀၉
ဒေါ်ဝင်းဝင်းမြ
နှင့်
ဒေါ်မိမိဟန်

(မန္တလေးရုံးထိုင်) က (သက်သေခံ - c) ဝန်ခံကတိပြုချက်သည် သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဝန်ခံချက်မြောက်ရန် အကြောင်းမရှိကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ပြီး တရားလို၏ အဆိုလွှာအား ပလပ်သည့် မကွေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ။”

မူလမူအဆိုလွှာတွင် တရားပြိုင်မှာ တရားလို၏ အစ်မ ဒေါ်ဝင်းဝင်းမြင့်ထံ ကျောင်းသူတစ်ဦးအဖြစ် လာရောက်သင်ကြားရာမှ တရားလို မိသားစုနှင့် ရင်းနှီးကာ တရားပြိုင်က စောင်အရောင်းအဝယ်လုပ်ရန် ငွေလို၍ ချေးငှားခဲ့ကြောင်း၊ တရားလိုက ၂၈-၈-၂၀၀၃ ရက်နေ့မှစ၍ တရားပြိုင်အား ငွေအလီလီ ချေးခဲ့ရာ ၁၆-၉-၂၀၀၄ ရက်နေ့ထိ ကျပ် ၂၆ သိန်း ဖြစ်လာကြောင်း၊ ထိုငွေများ ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း မရှိသေးဘဲ အမွှေးတိုင်လုပ်ငန်း လုပ်လိုသည်ဟုပြော၍ တရားလိုထံမှ ငွေထပ်မံ ချေးသဖြင့် ၁၃-၆-၂၀၀၄ ရက်နေ့တွင် ၁၂ ပဲရည်ရှိ ရွှေ ၂ ကျပ်သား တစ်တုံး အပါအဝင် ၁၃-၆-၂၀၀၄ ရက်နေ့မှ ၇-၁-၂၀၀၅ ရက်နေ့အထိ ရွှေထည်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ၄၀ ကျပ်သားတို့ကို တရားပြိုင်က ငှားရမ်းရယူခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် ငွေနှင့်ရွှေထည်ပစ္စည်းများ ပြန်မဆပ်သဖြင့် တရားပြိုင်က ၁၈-၁-၂၀၀၅ ရက်စွဲပါ ဝန်ခံကတိစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပေးကာ ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ရွှေထည်ပစ္စည်း ၁၆ မျိုး ငှားရမ်းခဲ့ခြင်းအတွက် ၁-၂-၂၀၀၅ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထားပေးဆပ်ရန် ဝန်ခံကတိပြုခဲ့ ကြောင်း၊ သို့သော် ပြန်လည်မပေးဆပ်နိုင်၍ တရားပြိုင်က တရားလိုအား ၅-၇-၂၀၀၅ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်အပြီး ပေးချေရန် ပြောဆိုကာ ၃-၂-၂၀၀၅ ရက်စွဲပါ ဝန်ခံကတိစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ ကြောင်း၊ ထိုစာချုပ်တွင် တရားပြိုင်၏ ဖခင်ဦးမျိုးဟန်ကလည်း ကိုယ်တိုင်တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းပေးရန် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း၊ ထိုမှ တစ်ဖန် တရားပြိုင်က

ပြန်လည်မဆပ်နိုင်၍ ၎င်း၏ဖခင်ထံမှ အမွေဝေစု ရရှိက ပြန်လည် ပေးဆပ်မည်ဟု ကတိဝန်ခံချက်တစ်စောင်ကို ၂၅-၁-၂၀၀၆ ရက်နေ့က သက်သေများရှေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး ပေးခဲ့ကြောင်း၊ တရားပြိုင်က အမွေဝေစုရရှိခဲ့သော်လည်း ပေးဆပ်ခဲ့ခြင်း မရှိ၍ မူလမှု စွဲဆိုရကြောင်း အဆိုပြုထားသည်။

တရားပြိုင်မှာ ငြင်းချက်ထုတ်ရန် သမ္မာန်စာ အတည် ဖြစ်လျက်နှင့် ရုံးသို့လာရောက်ခြင်း မရှိ၍ မူလမှုကို တစ်ဖက်သက် စစ်ဆေးခဲ့သည်။

မူလရုံးဖြစ်သော မကွေးတိုင်းတရားရုံးက ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် တစ်ဖက်ဇယားပါ ရွှေထည်ပစ္စည်းများ ငှားရမ်းသုံးစွဲသည်ဟု တရားလိုက သက်သေခံ (က) ဝန်ခံကတိစာချုပ်ကို တင်ပြခဲ့သော် လည်း ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းဟု ရေးသားချက်မှာ အခြားရေးသားချက် များနှင့် မှင်ရောင်မတူကြောင်း၊ ထိုစာချုပ်၌ တစ်ဖက်ပါ ဇယားဟု ရေးသားထားသော်လည်း သက်သေခံ (က) နှင့် အတူ တစ်ဖက် ဇယား မပါရှိကြောင်း၊ အသိသက်သေ မစန်းရီ ရဲနိုင်ဝင်း၊ ဒေါ်ညွန့်တင် တို့ကို သက်သေမပြနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်တွင်လည်း ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းဟု ရေးသားချက်မှာ အခြားရေးသားချက်များနှင့် မှင်ရောင်မတူကြောင်း၊ ထိုသက်သေခံ (ခ) တွင် ရွှေထည်ပစ္စည်းများဟု ယေဘုယျဆန်ဆန် ရေးသားထားပြီး အသိသက်သေ ဒေါ်ခင်ချော၊ မစန်းရီတို့ကို သက်သေမပြနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ သက်သေခံ (ဂ) စာချုပ်၌ ရွှေထည်ပစ္စည်းများဟု ဖော်ပြထားရာတွင်လည်း ရွှေထည်ပစ္စည်း ၁၆ မျိုး ရေးသားထားသည့် လက်ရေးနှင့် အထက်ပါပစ္စည်း ငှားရမ်း သုံးစွဲခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု ရေးသားထားသည့် လက်ရေး များမှာ မတူညီကွဲပြားနေကြောင်း၊ သက်သေခံ (င) စာချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း (လိုပြ) ကိုဉာဏ်လွင်က ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ရွှေထည်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ၁၆ မျိုးကို တရားပြိုင် ယူ မယူ မသိပါဟု ထွက်ဆို

ထားကြောင်း၊ သက်သေခံ (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) စာချုပ်များပေါ်ရှိ လက်မှတ်များမှာ တရားပြိုင် မမီမီဟန်လက်မှတ် ဟုတ်၊ မဟုတ် မစစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မမီမီဟန်မှ တရားလို၏အစ်မ ဒေါ်ဝင်းဝင်းမြနှင့်၏ တပည့်တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ပခုက္ကူ ချည်မျှင်နှင့် အထည် စက်ရုံ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်၍ မမီမီဟန်၏ ပတ်ဝန်းကျင် အဆင့် အတန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ငွေကျပ် ၂၆ သိန်း အလီလီပေးဆပ် ထားရာ ပြန်မဆပ်သေးဘဲ ရွှေထည်ပစ္စည်း ၄၀ ကျပ်သား အလီလီ ထပ်မံချေးငှားခဲ့ခြင်းမှာ သာမန်သတိရှိသူ ပြုလုပ်မည့်ကိစ္စ မဟုတ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် သုံးသပ်ကာ မူလမှု ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပထမအယူခံရုံးဖြစ်သော တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး) က တရားပြိုင် အနေဖြင့် တရားလိုထံမှ ငွေကျပ် ၂၆ သိန်း အလီလီ ချေးငှားခဲ့ခြင်းနှင့် ရွှေထည်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ၁၆ မျိုး အလီလီချေးငှားခဲ့ခြင်း တို့ကို ထောက်ခံထွက်ဆိုပေးနိုင်သည့် သက်သေတစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ မတင်ပြနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ (လိုပြ) ဒေါ်ခင်ခင်ထွေးနှင့် ကိုဉာဏ်လွင်တို့မှာ ယင်းငွေနှင့် ရွှေထည်ပစ္စည်းများ အလီလီပေး အပ်ခဲ့ခြင်းကို မြင်တွေ့ခဲ့သူများမဟုတ်ဘဲ ထိုအရာများ ရယူထား သည်မှာ မှန်ကန်ပြီး ပြန်လည်ပေးဆပ်ပါမည်ဟု တရားပြိုင် ဝန်ခံ ပြောဆိုသည်ကို ကြားသိခဲ့သူ သက်သေများသာဖြစ်ကြောင်း၊ သက်သေခံ (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) နှင့် (င) တို့ကို ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ရယက ကဲ့သို့ တာဝန်ရှိ ရပ်ကွက်လူကြီးများ ရှေ့မှောက်တွင် ဆောင်ရွက်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ တရားပြိုင်မှာ ၉ တန်းကျောင်းသူအဖြစ် တရားလို၏အစ်မ အထက်တန်းပြ ဆရာမ ဒေါ်ဝင်းဝင်းမြထံတွင် ပညာသင်ကြားရင်း ရင်းနှီးခဲ့သည်ဆိုသော် လည်း တရားပြိုင်မှာ အသက် ၃၇ နှစ်ရှိ အိမ်ထောင်မရှိ အပျိုကြီး ဖြစ်လျက် ပခုက္ကူ ချည်မျှင်နှင့် အထည်စက်ရုံမှ ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်သဖြင့် တရားလို၏ တင်ပြချက်များ ရှေ့နောက်မညီ ကွဲလွဲမှုများ

ရှိနေကြောင်း၊ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့မှာ ဆွေမျိုးလည်းမတော်၊ ကျေးဇူးခံကျေးဇူးစားများလည်း မဟုတ်ကြကြောင်း၊ ထိုအခြေအနေတွင် ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ရွှေထည်ပစ္စည်း ၁၆ မျိုး ထုတ်ချေးခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝယုတ္တိ ကင်းမဲ့နေကြောင်း၊ တရားလိုတင်သွင်းသည့် သက်သေခံ (င) ဝန်ခံကတိပြုချက်သည် သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဝန်ခံချက်မမြောက်၍ ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ အရ သက်သေထင်ရှားပြသရာ မရောက်ကြောင်း စသည်ဖြင့် သုံးသပ်ကာ အယူခံမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေက လျှောက်လဲရာတွင် မူလရုံး တရားလိုက ၎င်း၏အဆိုလွှာပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားရာ အစ်မဖြစ်သူ လိုပြ (၁) ဒေါ်ခင်ခင်ထွေးက ထောက်ခံထွက်ဆိုထားကြောင်း ၊ တရားပြိုင်နှင့် တစ်ရပ်ကွက်တည်းနေ ကိုဉာဏ်လွင် လိုပြ (၂) က တရားလို၊ တရားပြိုင်နှင့် တရားလို၏အစ်မ ဒေါ်ခင်ခင်ထွေးတို့ တွေ့ဆုံကြရာတွင် တရားပြိုင်က ကိုဆွေဝဏ္ဏနှင့် မိမိတို့နှစ်ဦးရှေ့တွင် သက်သေခံ (င) ကတိဝန်ခံချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ရှုပြီး မှန်ကန်သည့် အနေဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးပေးခဲ့သည်ကို ထောက်ခံထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ မူလမှုတွင် တရားပြိုင်သည် အမှုတွဲပါ ဝန်ခံချက်နှင့် ကတိစာချုပ်များပေါ်ရှိ လက်မှတ်များ မှန်ကန်မှုမရှိခြင်းကို ထုချေပြေရှင်းရန် အခွင့်အရေးရှိလျက်နှင့် လာရောက်ဖြေရှင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းမှာ ဝန်ခံချက်အပေါ် အတည်ပြုရာ ရောက်စေကြောင်း၊ မူလမှုပါ သက်သေခံ (က) (ခ) ကတိစာချုပ်များနှင့် သက်သေခံ (င) ကတိဝန်ခံချက်တို့တွင် တရားလိုစွဲဆိုသော ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ရွှေထည်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ၁၆ မျိုးတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ငှားရမ်း သုံးစွဲခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ပါသည်။ ယနေ့တိုင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း မရှိသေးပါဟု သက်သေများရှေ့တွင် တရားပြိုင်ကိုယ်တိုင် ဝန်ခံလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းကြောင့် အဆိုပါ သက်သေခံ (င) ကတိဝန်ခံချက်မှာ

သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဝန်ခံချက်ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်နိုင်ကြောင်း၊ ထိုအခြေအနေတွင် တရားရုံးချုပ်က အဆိုပါ ဝန်ခံကတိပြုချက်ကို သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဝန်ခံချက်မြောက်ရန် အကြောင်းမရှိချေဟု သုံးသပ်ထားခြင်းမှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်သုံးသပ်ရာ ရောက်နေကြောင်း ဒေါ်ကြည်ကြည်ဇင်(ခ) ဝိုင်အိုလက်လင်းနှင့်ဒေါ်ကြူကြူလင်းပါ ၂စီရင်ထုံး^(၁)ပါ “ သမီး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ဦးကြီးမြန်၏ ပြောဆိုချက်မှာ မိမိအကျိုးကို ဆန့်ကျင်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်၍ သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် ဝန်ခံချက်ဖြစ်သည်။ ဝန်ခံချက်ကို ဝန်ခံသူအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ အကျိုးကို ဆက်ခံသူအပေါ်တွင် ဖြစ်စေ၊ သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ အရ သက်သေထင်ရှားပြသနိုင်သည် ” ဆိုသော လမ်းညွှန်ချက်ကို ဆန့်ကျင်ဆုံးဖြတ်ရာ ရောက်ကြောင်း သို့ဖြစ်၍ ဤအထူးအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာအပေါ် အယူခံတရားလိုသို့ အသာပေးဖြေဆိုကာ မူလရုံး တရားလိုစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်မှာ အကြောင်းကြားစာ အတည်ဖြစ်လျက် နှင့် ဤရုံးသို့လာရောက် ထုချေလျှောက်လဲခြင်း မရှိချေ။

မူလရုံးအမှုတွဲကို ကြည့်ရှုသုံးသပ်ပါက တရားပြိုင်မှာ ငြင်းချက်ထုတ်ရန် သမ္မာန်စာ အတည်ဖြစ်လျက်နှင့် ရုံးသို့လာရောက်ခြင်း၊ ချေလွှာတင်သွင်းခြင်း၊ အမှုဆိုင်ပြင်ခဲ့ခြင်းတို့ မရှိခဲ့ချေ။ ထိုအခြေအနေတွင် တရားလိုဘက်မှ ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ရွှေချိန် ၄၀ ကျပ် သားရှိ ရွှေထည်ပစ္စည်းမိုးစုံ ၁၆ မိုးတို့ကို အလီလီ ချေးငှားခဲ့ကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ပေးအပ်ခဲ့မှုကိုမျှ လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် သက်သေပြ

၁။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး (စုံညီ) စာ - ၁၆။

နိုင်ခဲ့မှု မရှိဘဲ ထိုပစ္စည်းများ ရယူခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်းနှင့် ပြန်လည်ပေးအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း တရားပြိုင် ဝန်ခံကတိပြုချုပ်ဆို သည်ဆိုသော စာချုပ် ၅ စောင်ကိုသာ တင်ပြနိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

မူလရုံးသုံးသပ်ခဲ့သကဲ့သို့ ထိုစာချုပ် ၅ စောင်အနက် သက်သေခံ (က) စာချုပ်တွင် ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းဟူသော ရေးသားချက်မှာ ယင်းစာချုပ်ပါ အခြားစာသားများနှင့် မှင်ရောင်မတူ ကွဲပြားမှု၊ ထိုစာချုပ်တွင် ပူးတွဲပါ ရွှေထည်ပစ္စည်းများဟု ဖော်ပြထား သော်လည်း ပူးတွဲပါ ရွှေထည်ပစ္စည်းစာရင်းကို မတင်ပြခဲ့မှု၊ ထိုစာချုပ်ပါ အသိသက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သူ တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ သက်သေမပြနိုင်ခဲ့မှုတို့ ရှိနေခြင်း၊ သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်တွင်လည်း ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းဟု ဖော်ပြထားမှုမှာ အခြား စာသားများနှင့် မှင်ရောင်မတူညီ ကွဲပြားနေမှု၊ ရွှေထည်ပစ္စည်း များဟုသာ ယေဘုယျဆန်ဆန် ဖော်ပြထားမှုနှင့် ထိုစာချုပ်ပါ အသိသက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ သက်သေမပြသနိုင်ခဲ့မှုတို့ ရှိနေခြင်း၊ သက်သေခံ (ဂ) စာချုပ်တွင်လည်း ရွှေထည်ပစ္စည်း ၁၆ မျိုးဆိုသည့် လက်ရေးနှင့် အထက်ပါ ပစ္စည်းများ မှန်ကန်ပါသည်ဆိုသည့် လက်ရေးတို့မှာ အခြားစာသားများနှင့် လက်ရေးလက်သား ကွဲပြားနေမှု မြင်သာနေခြင်း၊ သက်သေခံ (င) စာချုပ်ပါ အသိသက်သေများအနက် သက်သေ ကိုဉာဏ်လွင်(လိုပြ - ၂) တစ်ဦးတည်းကိုသာ ပြသနိုင်ခဲ့ပြီး ထိုကိုဉာဏ်လွင် ကိုယ်တိုင်က အဆိုပါငွေနှင့် ရွှေထည်ပစ္စည်းအရာ များကို တရားပြိုင်က တရားလိုထံမှ ရယူခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိ မသိပါဟု ထွက်ဆိုထားမှု ရှိနေခြင်း၊ သက်သေခံစာချုပ်များပါ မမီမိဟန် နေရာ၌ ရေးထိုးထားသော လက်မှတ်မှာ မမီမိဟန် လက်မှတ် ဟုတ် မဟုတ် မစစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ခြင်း စသည့်ချို့ယွင်းချက်များ ရှိနေပေသည်။ ထို့အပြင် သက်သေခံ (ဂ)

မှအပ ကျန်စာချုပ် (၄) စောင်အနက် သက်သေခံ (က) နှင့် (ခ) တွင် စာချုပ်အသိသက်သေ ၃ ဦးစီ၊ သက်သေခံ (ဃ) နှင့် (င) စာချုပ်တွင် အသိသက်သေ ၂ ဦးစီ လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းရှိသော်လည်း သက်သေခံ (င) စာချုပ်ပါ အသိသက်သေ ကိုဉာဏ်လွင် တစ်ဦးတည်းကိုသာ လိုပြ သက်သေအဖြစ် ပြသနိုင်ခဲ့ ခြင်းမှာလည်း ထူးခြားစွာ ချို့ယွင်းအားနည်းမှုအဖြစ် ကောက်ယူ နိုင်ပေသည်။

ထို့အပြင် ပထမအယူခံရုံက သုံးသပ်သကဲ့သို့ စာချုပ် ၅ စောင် ချုပ်ဆိုခဲ့ရာ မည်သည့်စာချုပ်တစ်စောင်ကိုမျှ ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ရယူက ကဲ့သို့ ရပ်ကွက်လူကြီး တစ်ဦးဦး ရှေ့မှောက်တွင် ဆောင်ရွက်မှု၊ လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့မှု မဟုတ်ခြင်းကြောင့် အဆိုပါ စာချုပ်များ သည် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ မလျော်ကြဇာသုံးစွဲခြင်း၊ သွေးဆောင်ခြင်းတို့ လွတ်ကင်း၍ ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဟု တစ်ထစ်ချ ကောက်ယူနိုင်ရန် ခဲယဉ်းသည်။

တရားလို၏အစ်မသည် တရားပြိုင်အား တရားလိုများ နေအိမ်၌ စာသင်ကြားပေးခဲ့သည့် ဆရာမဖြစ်ခဲ့ဘူးခြင်းသည်လည်း မလျော်ကြဇာ လွှမ်းမိုးနိုင်မှု အခြေအနေတွင် ရှိနေပေသည်။

ထို့အပြင် တရားပြိုင်မှာ ပခုက္ကူချည်မျှင်နှင့် အထည်စက်ရုံမှ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးမျှသာ ဖြစ်လျက်နှင့် စောင်အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရန် လည်းကောင်းအမွှေးတိုင်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန်လည်းကောင်း အကြောင်းပြ၍ ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် တန်ဖိုးကျပ်သိန်း ၁၈၀ မျှသော ရွှေချိန် ၄၀ ကျပ်သားခန့်ရှိ ရွှေထည်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ၁၆ မျိုးကို အလီလီ ချေးငှား ပေးအပ်ခဲ့သည်ဆိုသည်မှာ သဘာဝယူတ္တိ ကင်းမဲ့နေပေသည်။

သာမန်အားဖြင့် ထိုငွေကြေးများနှင့် တန်ဖိုးများစွာ ထိုက်တန် သော ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ပေးဆပ်နိုင်ရန် အခက်အခဲရှိနိုင်သူနှင့် ထိုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် အကြောင်းမရှိနိုင်သူ တရားပြိုင်အား သာမန် ခင်မင်ရင်းနှီးမှုကို အကြောင်းပြ၍ အလီလီပေးအပ်ခဲ့သည်

ဆိုခြင်းကို စိတ်ထားသန့်စွာ လက်ခံနိုင်ရန် မရှိချေ။ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင် တို့သည် ဆွေမျိုးမတော်စပ်ခြင်း၊ ကျေးဇူးခံ ကျေးဇူးစားများ မဟုတ်ကြခြင်းသည်လည်း ထိုသို့လက်ခံရန် ပိုမိုသာလွန်၍ ဖြစ်နိုင်ချေ ခဲယဉ်းပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး) က ပထမအယူခံမှုတွင် သုံးသပ်ခဲ့သကဲ့သို့ သက်သေခံ ဝန်ခံကတိပြုချက် ၅ စောင်သည် သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဝန်ခံချက်များဖြစ်သည်ဟု တစ်ထစ်ချ ကောက်ယူနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ယင်းပုဒ်မ ၂၁ အရ စပ်ဆို၍ ဝန်ခံသူ မူလတရားပြိုင်အပေါ် သက်သေထင်ရှား ပြသနိုင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် ဦးမြင့်ဟန် စီရင်ထုံး(၂) တွင် “ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုလျှင် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလရုံးနှင့် ပထမအယူခံရုံက တညီတညွတ်တည်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ထားခြင်းကို တရားမဒုတိယအယူခံမှုတွင် ပယ်ဖျက်လေ့မရှိပေ။ သို့သော် ဤအမှုတွင် ဦးမြင့်ဟန်သည် ဒေါ်ခင်ကြည်၏ အခွင့်အမိန့် အရ နေထိုင်သူ ဟုတ် မဟုတ် အောက်ရုံးများက စိစစ်ရာ၌ ဦးမြင့်ဟန်၏ အထက်ဖော်ပြပါ ဝန်ခံချက်သည် ဥပဒေကြောင်းအရ မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည်ကို သုံးသပ်ရန် ပျက်ကွက် ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းပြဿနာမှာ ဥပဒေဆိုင်ရာ ပြဿနာ ဖြစ်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးက ဒုတိယအယူခံမှုတွင် စိစစ်ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိသည်” ဟု ထုံးပြုထားသည်။

တန်အင်စွမ်းနှင့် ဒေါ်ခလေးမစီရင်ထုံး(၃) တွင် “အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ (ဒုတိယအယူခံရုံ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို) တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၀ တွင် ကျဉ်းမြောင်းစွာ ဘောင်ခတ်

၂။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ - ၈။

၃။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ - ၄၅။

ထားပြီးကာမှ တရားစီရင်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (ယခုပုဒ်မ ၇) အရ တင်သွင်းသည့် (အထူးအယူခံမှု) ကိစ္စ၌ အကြောင်းခြင်းရာများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိစစ်ခွင့်ရှိမည်ဆိုလျှင် သဘာဝကျမည် မဟုတ်ချေ” ဟု လမ်းညွှန်ထားသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးနှင့် ပထမအယူခံရုံးတို့က တရားပြိုင်သည် တရားလိုထံမှ အချင်းဖြစ် တောင်းခံသော ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ရွှေထည်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ၁၆ မျိုးတို့ကို အလီလီရယူခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်သဘောတည်း ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အပြင် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး) က ပထမ အယူခံမှုတွင် ဝန်ခံကတိစာချုပ်များသည် သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းများ မဟုတ်ကြောင်းနှင့် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ အရ သက်သေထင်ရှားပြသရာ မရောက်ဟု သုံးသပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် တရားပြိုင်၏ ဝန်ခံချက်သည် ဥပဒေကြောင်းအရ မည်သို့ အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိသည်ကို သုံးသပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဤအထူးအယူခံရုံးက အောက်ရုံးနှစ်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် မရှိချေ။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၉၊ နည်းဥပဒေ ၆ (၁) အရ သမ္မာန်စာကို နည်းလမ်းတကျ ချအပ်ပြီးဖြစ်လျက်နှင့် တရားပြိုင် သို့မဟုတ် တရားပြိုင်များ မလာ၊ မရောက် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် တစ်ဖက်သတ် ကြားနာစစ်ဆေးခဲ့သော မှုခင်းများတွင်ဖြစ်စေ၊ အမိန့် ၁၂၊ နည်းဥပဒေ ၆ အရ ဝန်ခံချေလွှာတင်သွင်းသော်လည်း တရားရုံးများက သက်သေခံချက်များရယူ စစ်ဆေးကြားနာခဲ့သော မှုခင်းများတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားလို သို့မဟုတ် တရားလိုများသည် မိမိတို့ တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်ရထိုက်ကြောင်း အခိုင်အမာ ပြဆိုရန် အတွက် လိုအပ်သော လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စာရွက်စာတမ်း သက်သေခံ ချက်များဖြင့် သက်သေထင်ရှား ပြသနိုင်ရန် လိုအပ်သည်။ ထိုကဲ့သို့

သက်သေထင်ရှားပြသနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိလျှင် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်များကို တရားရုံးများက ခွင့်ပြုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအထူးအယူခံခံရုံးက ဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်သည် -

“ တရားပြိုင်က တရားလိုထံမှ ငွေကျပ် ၂၆ သိန်းနှင့် ရွှေထည်များကို အကြိမ်ကြိမ် ငှားရမ်းသုံးစွဲသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ ယနေ့တိုင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ ၂၅-၁-၂၀၀၆ ရက်စွဲပါ ကတိဝန်ခံချက် (သက်သေခံ - င) တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး ဝန်ခံထားပါလျက် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး ရုံးထိုင်) က (သက်သေခံ - င) ဝန်ခံကတိပြုချက်သည် သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဝန်ခံချက်မြောက်ရန် အကြောင်းမရှိကြောင်း ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ပြီး တရားလို၏ အဆိုလွှာအား ပလပ်သည့် မကွေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်မှု ရှိကြောင်း။”

ထို့နောက် ဤတရားမအထူးအယူခံမှုကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့် ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၃၀၀၀/- သတ်မှတ်သည်။